

PANEVROPSKI UNIVERZITET

APEIRON

ΑΠΕΙΡΟΝ

Banja Luka

za multidisciplinarne i virtuelne studije

Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

---

ECTS PRIRUČNIK ZA STUDENTE
izvod iz Statuta

Banja Luka, 2021

EVROPSKI SISTEM PRENOSA BODOVA (ECTS)

ECTS - evropski sistem prenosa bodova/kredita osmišljen je kao jedinstven sistem koji omogućava lakšu prepoznatljivost i poređenje različitih obrazovnih programa na univerzitetima i drugim visokoobrazovnim institucijama u zemljama Evrope. ECTS obezbjeđuje instrumente koji pružaju mogućnost transparentnosti, a u cilju institucionalnog povezivanja i većeg izbora za studente. ECTS sistem se bazira na tri osnovna elementa: informacije (o studijskim programima i postignuću), zajednički sporazum (između partnerskih institucija i studenata) i upotreba ECTS kredita (opterećenje studenta). Ova tri elementa postaju operativni upotrebom tri ključna dokumenta: informacioni paketi, prijavni formular/ugovor između partnerskih institucija i studenta i transkript ocjena. Treba istaći da ECTS ne predstavlja sredstvo za usklađivanje sadržaja, strukture ili ekvivalencije studijskih programa. Ova pitanja spadaju u segment kvaliteta koji treba da bude određen od strane univerziteta tj. visokoobrazovne institucije u procesu uspostavljanja osnovnih uslova potrebnih za uspostavljenje bilateralnih i multilateralnih sporazuma o saradnji. Upotreba ECTS je dobrovoljna i bazirana je na obostranom povjerenju i razumjevanju na akademskom nivou partnerskih institucija.

ECTS bodovi su numeričke vrijednosti alocirane za pojedini predmet, modul, odnosno pojedinačnu pedagošku aktivnost studenta koji se zasebno vrednuju i predstavljaju kvantitativno izraženu normu rada potrebnog da bi se uspješno završio navedeni predmet ili edukativni modul odn. obavila tražena aktivnost studenta.

ECTS bodovi odražavaju kvantitativnu količinu rada potrebnu za uspješno završavanje svakog pojedinačnog predmeta, edukativnog modula odn. pedagoške aktivnosti u odnosu na ukupni kvantitativno izraženi rad potreban da bi se kompletirala puna godina akademskih studija. Procjena uloženog rada obuhvata mjerenje učešća studenta na predavanjima, praktičnom radu, seminarima, vježbama, projektima, individualnom učenju, istraživanju izvora, radionicama isimulacijama, te vrijeme potrebno za evaluaciju i druge oblike procjenjivanja aktivnosti studenta.

Sistem ECTS kredit-bodova u okviru Nastavnog plana i programa **Panevropskog univerziteta "APEIRON"** predstavlja istovremeno i sistem transfera kredit-bodova u okviru evropskog sistema mobilnosti studenata i transparentnosti visokoškolskog obrazovanja, kao i sistem akumulacije kredit-bodova u okviru metrike studijskih programa i vertikalne prohodnosti studenata na studiju.

Metodologija primjene i visina dodjeljenih kredita je usklađena sa preporukama ECTS - European Credit Transfer System. Radno opterećenje za pojedinu predmetnu jedinicu (workload) u skladu članom 23. stav 3. utvrđuje se prema metodologiji razrađenoj u studiji "Tuning Educational Structures in Europe" – Socrates Programme - University of Groningen- 2003 koja uključuje uporednu procjenu baziranu na evaluaciji radnog opterećenja od strane predmetnog nastavnika, ali i procjenu i evaluaciju radnog opterećenja od strane studenata.

1. NAJVAŽNIJI POJMOVI

- **Bodovima ECTS-a** izražava se obim učenja na osnovu definisanih ishoda učenja i pripadajućega radnog opterećenja.
- **Ishodi učenja** navodi su o tome što pojedinac zna, razumije i može učiniti po završenom procesu učenja.
- **Radno opterećenje** procjena je vremena koje je pojedincu prosječno potrebno za obavljanje svih aktivnosti vezanih uz učenje, poput predavanja, seminara, projekata, vježbi, stručne prakse isamostalnog učenja, koje su potrebne za stjecanje definiranih ishoda učenja u formalnom okruženju za učenje.
- **Dodjeljivanje bodova** u ECTS-u odnosi se na postupak kojim se studentima i drugim polaznicima formalno dodjeljuju bodovi pripisani kvalifikaciji studijskog programa pod uslovom da su stekli definisane ishode učenja.
- **Prikupljanje bodova** u ECTS-u proces je skupljanja bodova dodijeljenih za sticanje ishoda učenja vezane uz studijske programe u formalnim kontekstima i za druge aktivnosti vezane uz učenje provedene u informalnim i neformalnim kontekstima. Student može prikupljati bodove kako bi:
  - stekao kvalifikaciju, u skladu sa zahtjevima visokoškolske ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju;
  - dokumentovao lična postignuća za potrebe cjeloživotnog učenja
- **Prenošenje bodova** proces je u kojemu se bodovi dodijeljeni u jednom kontekstu (u okviru određenog programa, na određenoj visokoobrazovnoj ustanovi) priznaju u drugome formalnom kontekstu u svrhu sticanja kvalifikacije. Bodove dodijeljene studentima u okviru programa jedne visokoobrazovne ustanove moguće je prenijeti i pridodati bodovima koji se dodjeljuju u okviru drugog programa koji izvodi ista ili druga visokoobrazovna ustanova.

2. OPTEREĆENJE STUDENTA IZRAŽENO KROZ ECTS

ECTS bodovi se po pravilu izražavaju cjelobrojnim vrijednostima. Program studija kao cjelina u odnosu na akademske i profesionalne profile koji se postižu tim programom predstavlja početnu osnovu za alociranje ECTS bodova pojedinačnim predmetima/modulima. Broj alociranih ECTS bodova za pojedinačnu predmetnu jedinicu (nastavni predmet, modul, seminar itd.) utvrđuje se proporcijom u kojoj je odnos između radnog opterećenja predmetne jedinice (workload) prema ukupnom fondu sati rada školske godine (koji iznosi 1.800), jednak odnosu ECTS bodova alociranih za tu predmetnu jedinicu prema ukupnom propisanom godišnjem fondu ECTS bodova (koji iznosi 60).

Dodjeljeni ECTS-kredit bodovi sa metodologijom i parametrima metrike za pojedini predmet, modul, odnosno pojedinačnu pedagošku aktivnost predstavljaju sastavni dio Nastavnog plana i programa i usvajaju se u okviru Nastavnog plana i programa.

Radno opterećenje (*workload*) predstavlja ukupno vrijeme potrebno za obavljanje svih studijskih aktivnosti kako bi se postigli planirani obrazovni ishodi što uključuje sve aspekte koji su od uticaja na vremensku funkciju pri postizanju tih pedagoških ishoda odn. kumulativ vremena utrošenog za sve predmetne oblike koji su planirani u nastavi, trajanje različitih tipova nastavnih aktivnosti i aktivnosti vezanih za učenje i individualni rad studenta, način prezentacije i isporuke rezultata obrazovnih aktivnosti, te utrošak vremena za sve vrste procjene obrazovnih ishoda.

Univerzitet radno opterećenje studenata i obračun odgovarajućih ECTS bodova pojedinih predmetnih jedinica vrši na osnovu slijedećih parametara **metrike studija**:

- Ukupno sedmično angažovanje studenata ..... 40 sati
- Broj časova nastave (*kontakt-sati*) sedmično ..... $20 < \text{čas} < 25$
- Trajanje predmetnog bloka ..... < 6 sedmica
- Trajanje semestra ..... > 15 sedmica
- Ukupno radnih sedmica u školskoj godini ..... 45 sedmica
- Ukupan fond sati rada (*workload*) školske godine ..... 1.800 sati
- Ukupno sati rada (*workload*) po 1 ECTS ..... 30 sati
- Standardni semestralni broj ECTS bodova (*evropska norma*) ..... 30 ECTS
- Završni rad u studiju I ciklusa (< 300 sati rada) ..... < 10 ECTS
- Master rad (< 450 sati rada) ..... < 15 ECTS

Ukupan broj kredit-bodova alociranih za pojedini predmet, edukativni modul ili pojedinačnu pedagošku aktivnost zavisi od vrste i karaktera predmeta, stepena apstrakcije predmeta i ukupnog radnog opterećenja predviđenog nastavnim programom, a neophodnog da bi se uspješno završio navedeni program i procjenila uspješnost studenta u savladavanju tog programa.

ECTS bodovi se aktiviraju tek po uspješnom kompletiranju čitavog predmeta, odnosno tek po upisu ocjene za položeni ispit ili po realizovanju vannastavne aktivnosti u skladu sa Procedurom evaluacije znanja i aktivnosti studenata.

Prema Statutu Univerziteta koristi se slijedeća tabela vrednovanja rada studenta

Grade		Criteria in %	Grade according to ECTS		Description of knowledge
10	Odličan/Izuzetan	91% - 100%	A	Excellent/Exceptional	Outstanding performance without errors
9	Odličan	81% - 90%	B	Excellent	Above-average standard with only minor errors
8	Vrlo dobar	71% - 80%	C	Very good	Generally sound work but with some errors
7	Dobar	61% - 70%	D	Satisfactory	Fair but with a number of notable errors
6	Dovoljan	51% - 60%	E	Sufficient	Performance meets the minimum criteria with significant shortcomings
5	Nije zadovoljio	<50%	F	Fail	Considerable further work is required

Student koji nije postigao zadovoljavajući uspjeh na ispitu i predispitnim obavezama dobija ocjenu "*nije zadovoljio*" koja ne predstavlja osnov za akumulaciju ECTS kredit-bodova.